

## Jutlus.

**26.oktoober 2014**

### **Teema : Usk ja uskmatus.**

„Jeesus sai kuulda, et nad on ta kogudusest välja heitnud ja küsis teda kohates: „Kas sa usud Inimese Pojasse?“ Too kostis: „Kes see on, isand? Ütle mulle seda, et ma saaksin temasse uskuda.“

Jeesus ütles talle: „Sa näed ju teda, see, kes sinuga räägib, ongi tema.“ Aga tema lausus: „Ma usun, Issand!“ ja kummardas teda. ( Joh. 9: 24 – 38 )

Usk ja uskmatus. Variserid ei võtnud vastu Jeesuse kuulutust Jumala Pojast. Maailmas pole midagi muutunud. See, kes tänapäeval püüab rääkida kristlikust usust inimestele, kes pole seotud kirikuga, kogeb peagi oma ettevõtmise kohatust ja võõrastavust. Hästi iseloomustab sellist olukorda Kirkegaardi tuntud tähendamissõna klonist ja põlevast külast. See lugu jutustab, kuidas ühes Taani rändtsirkuses puhkes tulekahju. Direktor saatis seepeale klouni, kes oli juba etenduseks valmis, kõrvalasuvasse külasse abi järele, kuna oli oht, et tuli levib üle niidetud, kuivade põdude ka külani. Kloun kiirustas külasse ja palus inimestel tulla põleva tsirkuse juurde appi tuld kustutama. Külaelanikud pidasid klouni kisa heaks reklaamitrikiks, et võimalikult palju inimesi etendusele meelitada. Nad plaksutasid ja naersid pisarateni. Klounil aga oli tõsi taga. Ta püüdis edutult inimesi veenda, teha neile selgeks, et tegu pole mingi trikiga, vaid asi on tõsine ja tsirkus põleb tõega. Klouni hala vaid suurendas naerupahvakuid, leiti, et ta mängib oma rolli suurepäraselt – kuni lõpuks tuli tõepoolest külani jõudis ja seda polnud enam võimalik kustutada, nii et küla ja tsirkus mõlemad põlesid maha. See on ka tänapäeva kuulutaja olukord. Teda ei võeta tõsiselt, ta võib rääkida mida tahes. Kuidas ta ka ei näeks vaeva ega püüaks selgitada olukorra tõsidust, ikka teatakse ette, et ta on lihtsalt üks kloun. Ta esindab maailmapilti, millel puudub kokkupuude reaalsusega. Kaastundest võib ju kuulata, laskmata ennast kuuldust häirida.

Mida teha? Kas vahetada kostüümi ja võtta maha grimm ning kõik oleks korras? Kasutada kaasaegset tavakeelt, kirjutada Piibel ümber? Teeme kiriku lävepaku hästi madalaks, toome sisse ilmalikud kontserdid, koguduses korraldame laste ja noortetööd ilmalikul viisil, laseme seebikaid kirikus filmida jne, jne. Kas see toob inimesi rohkem kirikusse, huvi tundma vaimulike väärtuste vastu? Kõik kuulutajad, kes võtavad asja tõsiselt, märkavad peagi, et see ei aita. Kriisi põhjuseks ei ole ainult vormiline pool, asi pole sugugi ainult klouni kostüümis. Me kohtume rusuva uskmatuse jõuga omaenda uskudatahtmise vastu. Kõik, kes on tulnud leeri, andnud töötuse, on seda sel hetkel teinud siiralt. Lapsed, kes on käinud pühapäevakoolis, on kõike teinud siiralt. Mis juhtub, et nad kaovad? Siin kohtumegi rusuva uskmatuse jõuga omaenda uskudatahtmise vastu. Olles enda vastu aus, leiame, et meie, kes usume, olukord ei erine nende teiste, kes ei usu, olukorrast. See jõud tabab meid kõiki.

Esiteks: uskujas on olemas ebakindluse oht, mis rünnaku hetkel näitab korraga karmilt ja armutult kõige selle rabadust, mis talle tavaliselt nii enesestmõistetav tundub. Olgu selleks õnnetused, haigus, lähedaste kaotus, vms. Uskuja elu ei ole küsimusteta kulgemine. Nii on see ka uskmatu puhul. Uskuja võib kahelda oma usus ja uskmatu kahelda oma uskmatuses. Uskmatu palvetab hädaolukorras. Ühesõnaga – pole pääsu inimeseks olemisest. Kes tahab põgeneda uskumise ebakindluse eest, peab tunda saama uskmatuses ebakindlust, mis ei saa kunagi lõplikult välistada, et usk võib siiski tõene olla. Alles siis, kui usk on kõrvale

heidetud, ilmeneb, et seda ei olegi võimalik kõrvale heita. Küsimus – aga võib olla on see siiski tõsi? – jääb alatiseks inimesega.

Uskuja ütleb lihtsalt: mina usun. Ja hädaolukordades kahtleb.

Uskmatu ütleb: mina ei usu. Ja hädaolukordades kahtleb, küsides: võib-olla on see siiski tõsi.

Me oleme jumalaküsimuse ees võrdsed, meid seob kahtlus. Keegi ei saa Jumalat ja tema riiki kellegi ette lauale laotada. Jääb tahe ja otsus öelda: Mina usun.

Tuleme loetud kirjakoha juurde. Jeeuse küsimus: kas sa usud Inimese Pojasse? Ja nägijaks saanu vastus: Kes see on, isand? Ütle mulle seda, et ma saaksin

temasse uskuda.“ Inimene on vaatlev olend, tema olemise ruum piirneb selle ruumiga, mida ta näeb ja kogeb. Nägijaks saanu ei ütle, näita mulle teda, vaid

ütle mulle, kes see on. Tõepoolest, Jumalat ei saa näha, me kohtume temaga tema sõnas. „Ütle mulle, et ma saaksin uskuda.“ Usk tuleb kuuldust ja kuuldu

Jumala Sõnast. Jeesus Kristus on Jumala Sõna. Inimene langetab otsuse: mina usun.

Jeesus ütles talle: Sa näed teda, see, kes sinuga räägib, ongi tema.

Jeesuses me kohtume Jumalaga. Ütleme: Jumal on end ilmutanud Jeesuses.

Aga tema lausus: ma usun, Issand! Ja kummardas teda.

Usk tähendab otsust, hüpet üle nähtava maailma nähtamatusse, kuid tõelisse maailma, tähendab silmapiiri avardamist üle kuristiku. Usk ei ole demonstreeritav, see on olemise pööre ja ainult see, kes pöördub saab usku vastu võtta.

Meil on võimalik sõna kaudu püsida Jeesuse juures, vaatamata meid ründavatele kahtlustele öelda: Mina usun. Ning kummardada teda.

Kõigeväeline Jumal, halastaja Isa, sa oled oma Pojas Jeesuses Kristuses meie peale halastanud ja avanud meie silmad, et võiksime näha, mis on õige ning järgimist väärt. Aita meil püsida usus ja tunnistada kõigile inimestele Sinu armastust. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi. Aamen.